

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูประจำการเกี่ยวกับรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ของกองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาความคิดเห็นของครูประจำการ และ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำการที่เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ กับครูประจำการที่สมัครสอบวิชาชุดครูประจำปี เกี่ยวกับรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. ครูประจำการที่เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ระดับประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) รุ่นเดือนมกราคม - เมษายน 2527 ในชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุดวิชาสังคมศึกษา และชุดวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 1,446 คน

2. ครูประจำการที่สมัครสอบวิชาชุดครูประจำปี ระดับประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ในชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุดวิชาสังคมศึกษา และชุดวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 4,093 คน

3. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู หัวหน้าชุดวิชา และเจ้าหน้าที่จัดทำรายการ รวม 7 คน

กลุ่มตัวอย่างของครูประจำการใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ เครชซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608) ดังมีรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชุดวิชา

ชุดวิชา	จำนวนครูประจำการที่เรียน วปณ.	จำนวนครูประจำการที่สมัคร กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนครูประจำการที่สมัคร สอบประจำปี	จำนวนครูประจำการที่สมัคร กลุ่มตัวอย่าง	รวม กลุ่มตัวอย่าง
ครู	288	60	1045	89	149
ภาษาไทย	667	138	1318	113	251
สังคมศึกษา	345	72	1030	88	160
วิทยาศาสตร์	146	30	700	60	90
รวม	1446	300	4093	350	650

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบสอบถาม
2. แบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้าง เครื่องมือ ดังนี้

1. สร้างแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่องที่จะทำการวิจัย เนื้อหาในแบบสอบถามครอบคลุมรายการทางวิทยุกระจายเสียง ในด้านเนื้อหาวิชาที่ออกอากาศ รูปแบบของรายการ วันและเวลาที่ออกอากาศ อุปสรรคของการรับฟัง เสียงของผู้พูดออกอากาศ และเอกสารประกอบการฟังแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของครูประจำการ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ลักษณะทั่ว ๆ ไป ของการฟังวิทยุ แบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบ ให้เลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูประจำการที่มีต่อรายการ เสริมความรู้ วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ แบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ค่าคะแนนในแต่ละ ช่วง ดังนี้

มากที่สุด มีค่าคะแนน เท่ากับ 4

มาก มีค่าคะแนน เท่ากับ 3

น้อย มีค่าคะแนน เท่ากับ 2

น้อยที่สุด มีค่าคะแนน เท่ากับ 1

สำหรับในบางข้อที่มีความหมายทางนิเสธ (Negative) ได้แก่ ข้อ 23, 24, 25, 27 และ 32 การกำหนดค่าคะแนน เปลี่ยนไปในทาง ตรงข้าม คือ

มากที่สุด มีค่าคะแนน เท่ากับ 1

มาก มีค่าคะแนน เท่ากับ 2

น้อย มีค่าคะแนน เท่ากับ 3

น้อยที่สุด มีค่าคะแนน เท่ากับ 4

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับความต้องการและความคิดเห็นทั่วไป แบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบปลาย เปิด

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รายการเสริมความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ลักษณะแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ไม่มี โครงสร้าง (Unstructured Interview)

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู หัวหน้าชุดวิชา และ เจ้าหน้าที่ดำเนินงานรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ ต่อจากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

- 3.1 ศาสตราจารย์อำภรณ์ เก่งพล หัวหน้าสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 3.3 รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ปทุมราช อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ ปัทมาคม อาจารย์ประจำภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.7 ดร.วัน สังข์สะอาด ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู

4. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านการพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูประจำการที่อบรมเพื่อการศึกษาในระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน (อ.ศ.ร.) ซึ่งรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ที่วิทยาลัยครูสวนสุนันทา จำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำมาแก้ไขเพิ่มเติมร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
2. ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม ใช้วิธีการส่งทางไปรษณีย์ พร้อมกับซองติดแสตมป์ เพื่อ

ให้ครูประจำการส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนมาได้สะดวก แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 650 ชุด ได้รับคืนมาทั้งสิ้น 504 ชุด คิด เป็นร้อยละ 77.50 ดังรายละเอียดตามตาราง ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ชุดวิชา	ครู วปณ. ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	ครูสมัครสอบ ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	รวม ส่งไป	รวม ได้รับคืน	ร้อยละ
ครู	60	46	76.60	89	64	71.90	149	110	73.80
ภาษาไทย	138	116	84.10	113	87	77.00	251	203	80.90
สังคมศึกษา	72	55	76.40	88	67	76.10	160	122	76.30
วิทยาศาสตร์	30	23	76.60	60	46	76.70	90	69	76.70
รวม	300	240	80.00	350	264	75.40	650	504	77.50

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้ ..

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูประจำการ และข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่ว ๆ ไปของการทำวิทยุ วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของครูประจำการที่เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ และครูประจำการที่สมัครสอบวิชาชุดครูประจำปี เกี่ยวกับรายการ เสริมความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ในด้าน เนื้อหาวิชาที่ออกอากาศ รูปแบบของรายการ วันและเวลาที่ออกอากาศ เสียงของผู้พูดออกอากาศ อุบัติการณ์ของการรับฟัง และเอกสารประกอบการฟัง วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) การคำนวณค่าเฉลี่ยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการคณน้ำหนักค่าเฉลี่ยของแต่ละช่วงความคิดเห็น ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.00 แสดงว่า มีความคิด เห็น เกี่ยวกับ เรื่องนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 แสดงว่า มีความคิด เห็น เกี่ยวกับ เรื่องนั้นอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 แสดงว่า มีความคิด เห็น เกี่ยวกับ เรื่องนั้นอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 แสดงว่า มีความคิด เห็น เกี่ยวกับ เรื่องนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำการที่ เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ และครูประจำการที่สมัครสอบวิชาชุดครูประจำปี เกี่ยวกับรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ในด้าน เนื้อหาวิชาที่ออกอากาศ รูปแบบของรายการ วันและเวลาที่ออกอากาศ อุสรรคของการรับฟัง เสียงของผู้พูดออกอากาศ และเอกสารประกอบการฟัง โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทาค่าที (t-test)

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลาย เปิด และจากการสัมภาษณ์ นำเสนอในรูปแบบของการบรรยาย

5. การวิเคราะห์ทั้งหมดแต่ละคอนนั้น จะเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตาราง และ การบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย